

Podstawy rachunkowości

dr Tomasz Kufel

Kontakt

tomasz.kufel@usz.edu.pl

tel. (91) 4441968

pok. 10

Rachunkowość

Wg Amerykańskiego Stowarzyszenia
Księgowych:

Rachunkowość jest procesem identyfikacji, pomiaru i przekazywania informacji ekonomicznych, pozwalających użytkownikom informacji na sformułowanie na ich podstawie ocen i podjęcie decyzji, przy czym informacje dotyczą wielkości ekonomicznych i wyrażane są w pieniądzu.

Rachunkowość

Wg T. Kiziukiewicz

System wartościowego odzwierciedlenia sytuacji majątkowej i finansowej jednostek gospodarczych oraz kompletnego ujmowania zachodzących w nich zjawisk i procesów gospodarczych za pomocą specyficznych metod i narzędzi.

Rachunkowość

Według prof. K. Sawickiego:

Rachunkowość to wewnętrznie spójny, logiczny system informacyjny jednostki, służący do wiarygodnego odzwierciedlenia jej sytuacji majątkowej i finansowej. W rachunkowości wykorzystuje się określone metody, reguły postępowania, urządzenia ewidencyjne i środki techniczne, umożliwiające rejestrację stanu i zmiany majątku, źródeł jego finansowania, dokonywanych operacji gospodarczych i wyników działalności.

Rachunkowość

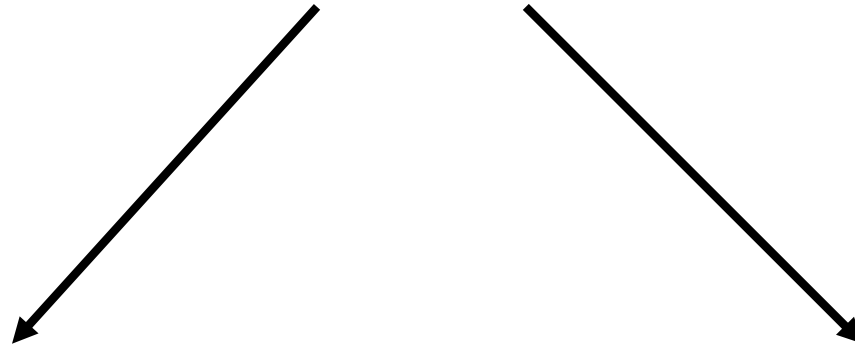
Rachunkowość jest to najogólniej system informacji ekonomicznej, który wykorzystując metodę rachunku ekonomicznego i metodę bilansową pozwala zmierzyć, analizować i planować dla celów zarządzania wynik finansowy i kondycję finansową podmiotu gospodarczego.

Ojciec rachunkowości:

Włoski mnich i wybitny matematyk
Luca Pacioli

Rachunkowość

Rachunkowość
finansowa

Rachunkowość
zarządcza

Cechy rachunkowości finansowej:

- stosowanie uniwersalnego miernika, jakim jest ujęcie wartościowe (miernik pieniężny),
- obowiązek udokumentowania wszelkich zapisów na podstawie dokumentów źródłowych,
- wykorzystanie metody bilansowej (podwójne ujęcie) jako nadrzędnej metody rachunkowości,
- posługiwanie się specyficznym narzędziem ewidencyjnym jakim jest KONTO,
- weryfikacja zapisów odnotowanych w księgach rachunkowych ze stanem faktycznym – w drodze inwentaryzacji.

Dzięki tym cechom, informacje są rzetelne i wiarygodne, pomagają ocenić sytuację majątkową i finansową jednostki gospodarczej.

Regulacje rachunkowości

Ustawa o rachunkowości uchwalona 29.09.1994 r.,
obowiązuje od 01.01.1995 r. i składa się z 11
rozdziałów

Krajowe Standardy Rachunkowości

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR,
MSSF) – stosowane w razie braku uregulowań w
ustawie i standardach krajowych art. 10 ust. 3 UOR

Obowiązek stosowania UOR (art. 2 ust. 1) dotyczy jednostek mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium RP:

- spółek handlowych (osobowych i kapitałowych, w tym również w organizacji) oraz innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego;
- osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wynosiły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro;
- jednostek działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów i funduszach inwestycyjnych, przepisów o działalności ubezpieczeniowej;

- gmin, powiatów, województw i ich związków, a także państwowych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich jednostek budżetowych;
- oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;
- innych jednostek, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

Wyrażone w euro wielkości, o których mowa w art. 2 ust 1 UOR przelicza się na walutę polską po średnim kursie ogłoszonym przez NBP, na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok obrotowy. (art. 3 ust. 3)

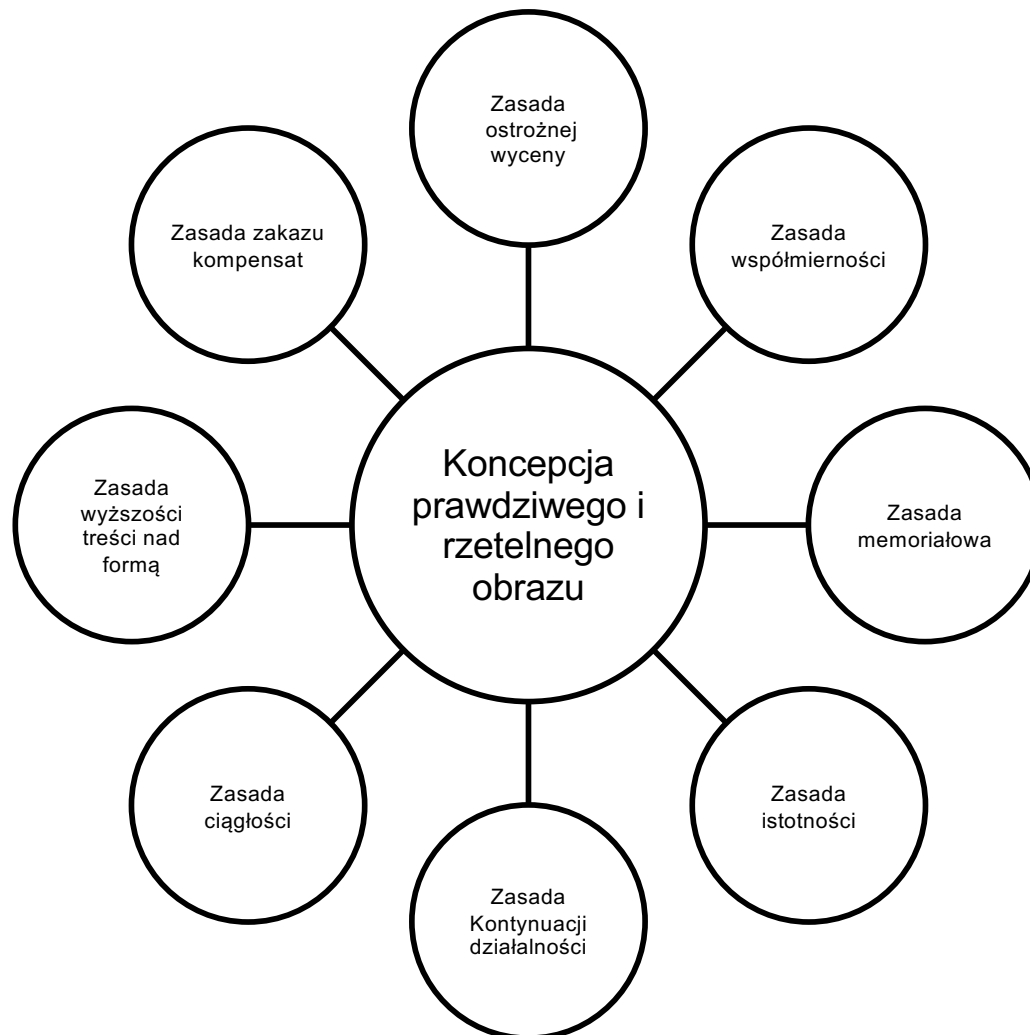
Rok obrotowy to rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, stosowany również do celów podatkowych. Rok obrotowy lub jego zmiany określa statut lub umowa, na podstawie której utworzono jednostkę. (art. 3 ust. 1 pkt 9)

Zasady prawidłowej rachunkowości

Nadrzędna koncepcja: prawdziwego i wiernego obrazu (true and fair view) art. 4 ust. 1 UOR

- Zasada wyższości treści nad formą (art. 4 ust. 2 UOR)
- Zasada istotności (art. 4 ust. 4 UOR)
- Zasada ciągłości (art. 5 ust. 1 UOR)
- Zasada kontynuacji działania (art. 5 ust. 2 UOR)
- Zasada memoriałowa (art. 6 ust. 1 UOR)
- Zasada współmierności (art. 6 ust. 2 UOR)
- Zasada ostrożności (art. 7 ust. 1 i 2 UOR)
- Zasada zakazu kompensat (art. 7 ust. 3 UOR)(sk. 12.10.2021)

KONCEPCJA WIERNEGO I RZETELNEGO OBRAZU JAKO EFEKT REALIZACJI NADRZĘDNYCH MERYTORYCZNYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Nadrzędny cel rachunkowości:

Opracowanie informacji związanych
z prowadzoną działalnością
gospodarczą

Funkcje rachunkowości

Podstawową funkcją jest funkcja informacyjna

Funkcje szczegółowe:

- sprawozdawcza,
- dowodowa,
- optymalizacyjna,
- kontrolna,
- analityczna.